

Η ΓΑΛΑΤΕΙΑ

(Από τοῦ Γαλλικοῦ). (*)

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΦΛΩΡΙΑΝΟΣ.

ΚΕΦΑΛΛΙΟΝ Α.

Μόλις εἰς τὰς κορυφάς μου ἡ ἀκτίς ἐφάν' ἡ πρώτη,
βασιλεύ' ἡ νύξ ἀκόμη εἰς τὸ βάθος τῶν κοιλάδων,
εἰ γὰρ μόνος εἰς τὰ ὄρη, μόνος ἀγρυπνῶν καὶ ἄδιον,
ἐνῶ περίξ μου τὰ πάντα ἔρημος, σιγὴ καὶ σκόπη.

Ἐρωτῶ περὶ τῆς φ'λης δάση, σπ'ηλαία καὶ βρύσταις,
καὶ τοῦ ῥύακος τὸν φλοῖσσον ὅστις ῥέει κελαρύζων,
καὶ τὸν ἄνεμον τοῦ ὄρου, ὅταν στρέφεται συρίζων
ἄλλ' εἰς μάτην' τὰ δεινά μου δὲν ἀνακουφίζ' ἡ φύσις.

Οὐδ' εἰς τάπητας ἀνθέων, οὐδ' εἰς ῥόδων εὐνοΐδας
ἐν εὐρίσκει ἡτυχίαν ἢ στενάζουσα ψυχὴ μου
ἴλους ῥύακας θαλόνησον μόν' οἱ δύο ὀφθαλμοί μου,
παλμούς ἔρωτος βιαίους ἐντὸς ἔχω τῆς καρδίας.

Ἐνδοκρον μὲ ἀπαντῶσι καὶ ἀνατολὴ καὶ δύσις,
ἀντηγοῦν τοὺς στεναγμούς μου αἱ κοιλάδες καὶ τὰ ὄρη.
Οἱ πτηνοὶ μ' ἐμὲ γογγίζουσιν τῶν ἀέριων ὀδοιπόροι,
ἄλλ' εἰς μάτην' τὰ δεινά μου δὲν ἀνακουφίζ' ἡ φύσις.

Τοιοῦτοι ἦσαν οἱ γόοι τοῦ Ἐλικίουνοσ ποιμένος

τῶν ὄχθων τοῦ Γάγου (1), ὃν ἡ φύσις εἶχε πλουσίως
προικίσει, ἀλλ' ἡ τύχη καὶ ὁ ἔρωσ δὲν ἐδείχθησαν
ἐπίσης δαψιλεῖς πρὸς αὐτόν. Πρὸ πολλοῦ ἤδη ἠγάπα
τὴν Γαλατείαν, ἀνευ γλυκείας ἐλπίδος ἀντέρωτος.
Αὐτὴ δὲ ἦν ἀπλῆ ποιμενὶς τοῦ αὐτοῦ χωρίου· ἀλλὰ
βασιλὶς θὰ ἦτο τοῦ κόσμου, ἀν τοῦ κόσμου τὸ σκη-
πτρον ἐδίδετο τῇ συνετωτάτῃ.

Μέλλων νὰ διτηγηθῶ τὰς περιπετείας τῆς Γαλα-
τείας καὶ τοῦ Ἐλικίουνοσ, θὰ συμπεριλάβω καὶ ἄλλας
ἄλλων ἐραστῶν, οὓς ἐθέλητεν ὁ ἔρωσ νὰ δοκιμάτῃ, καὶ
θὰ περιγράψω τὰ ἀγροτικά ἔθνη· ὑμεῖς δὲ οἱ ἐν τοῖς ἀ-
γροῖς μόνον τὴν εὐτυχίαν εὐρίσκοντες, καρδίαι εὐαι-
σθητοὶ, αἷς ἡ θεία παιδιάδος ὑπογελώσης, ὁ ῥόχθος ὕ-
δατος ἀνακρύοντος παρέχουσιν ἡδονὴν ἴσην πρὸς τὴν
παρέχει τὸ αἶσθημα ἀγαθῆς πράξεωσ, εἴθε ἀναγινώ-
σκοντές με νὰ εὐρητέ τινα τέρψιν!

Μεταξὺ πάντων τῶν ποιμένων, ὅσοι ἠγάπων τὴν
Γαλατείαν, ὁ Ἐλικίουν ἦν μὲν ὁ θερμότεροσ, ἀλλ' ὁ
ἦττον τολμηρόσ ἐν ταύτῳ. Ἡ δὲ δειλία τοῦ προήρ-
χτοσ ἀπὸ μόνον σέβασ. Μοῖρισ ὁ πατήρ τῆς Γαλα-
τείας ἦν ὁ πλουσιώτεροσ τῆς ἐπαρχίας γεωργόσ· ἡ δὲ
τοῦ Ἐλικίουνοσ περιουσία συνέκειτο ἐκ πενιχρῆσ μόνον
καλύβησ καὶ ὀλίγων αἰγῶν.

Μεταξὺ δὲ τῶν ἀντιζήλων τοῦ, ὁ ἔραστροσ ἦν μὲν
αὐτοῦ πλουσιώτεροσ, ἀλλ' οὐχὶ εὐτυχέστεροσ οὐδ' αὐ-
τόσ. Ψυχρόσ ἄλλοτε καὶ ἀνκίσθητοσ θεωρούμενοσ με-
ταξὺ τῶν ποιμένων, δὲν ἠδυνήθη ὅμωσ ν' ἀντισταθῇ
εἰς τῆς Γαλατείας τὰ θέληττα. Τὴν ἠγάπα, ἀλλ'
οὐδ' αὐτόσ ἠλπίζεν ὅτι ἀνταγαπάται. Ἀφελῆσ, καὶ

(*) Τὸ μὲν πεζὸν ὑπὸ τινος Μεγαλοπολίτου, τὸ δὲ ἔμ-
μετρον ὑπὸ Δ. Σ. Β.

(1) Ποταμοῦ τῆς Πορτογαλλίας.

τούς τρόπους ὀλίγον περιποιητικὸς, ἠσθάνετο μὲν, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκφράσῃ τὸ αἰσθημά του. Ἡ φύσις πλάττουσα αὐτὸν, ὡς μόνην προίκα τῷ ἔδωκε ἀγαθότητα τῆς καρδίας.

Μίαν ἡμέραν ὁ Ἐλικίω, εἰς ἔρημον κοιλάδα τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀγάπης του ἀναπολῶν, εἶδεν ἐρχόμενον τὸν Ἐραστρον, καὶ κατόπιν αὐτοῦ τὸ ποιμνίον του, οὗ τὴν διεύθυνσιν εἶχεν ἐμπιστευθῆν εἰς τοὺς κύνάς του. Τὰ ἀγαθὰ δὲ ταῦτα ζῶα ἐφαίνοντο ὡς μαντεύοντα ὅτι ὁ κύριος αὐτῶν ἐρωτόληπτος παρημέλει τὰ πρόβατά του· δι' ὃ καὶ περιερχόμενα αὐτὰ, ἐπέσπευδον τὰ βραδυποροῦντα, συνῆγον τὰ ἀποπλανώμενα, καὶ ἐξετέλουν καθήκον κυνὸς ἐν ταύτῳ καὶ ποιμένος.

Ἄμα δ' ἔφθασεν ὁ Ἐραστρὸς πλησίον τοῦ Ἐλικίου, ἐλπίζων, εἶπεν, ὅτι δὲν ὀργίζεσαι διότι ἀγαπῶ τὴν Γαλάτειαν· ἐξέρχεις ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ μὴ τὴν ἀγαπᾷ· ὅταν θ' ἀποκόψω τ' ἀρνία μου, φαρμακερά βότανα ἀντὶ χλόης νὰ εὐρίσκουν μόνον εἰς τοὺς ἀγρούς, ἂν πολλακίς δὲν ἀπεπειράθην νὰ λησμονήσω τὸν ἐρωτά μου. Ἡρώτητα ὅλους τοὺς ἐγγχωρίους μου ἰατροὺς, ἀλλὰ κανεὶς τῶν δὲν μὲ ἰάτρυσσε, καὶ ἔρχομαι νὰ σοὶ ζητήσω τὴν ἀδειαν ν' ἀποθάνω μὲ τὸ πάθος μου. Δός μοι τὴν ἀδειαν, καὶ τίποτε δὲν ἔχεις νὰ φοβηθῆς· σὺ ἐρωςμιώτερος τῶν ποιμένων δὲν ἐμάλαξας τὴν καρδίαν τῆς Γαλατείας, τί φοβείσαι ἀπὸ βουκόλου, οἷός ἐγώ;

Ὁ δ' Ἐλικίω μειδιάσας εἶπε: Φίλε δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ ἦμαι ζηλότυπος· αἱ θλίψεις σου εἶναι θλίψεις μου· καὶ καθ' ὃ καινὰί πρέπει νὰ μᾶς συνδέωσιν. Ἀπὸ τοῦδε ἄς μὴ χωρισθῶμεν, ἀλλ' ἄς ὁμιλῶμεν περὶ τῆς Γαλατείας πάντοτε, καὶ ἡ φιλία ἴσως ἀντακουρίζῃ τοὺς πόνους τοῦ ἐρωτος· οὕτως οἱ δύο ἀντίζηλοι, φίλοι γενόμενοι, ἠτοίμαζον τοὺς αὐλοῦς των εἰς συμφωνίαν, ὅταν ἐφάνη ἐπὶ τοῦ λόφου ἡ Γαλάτεια μετὰ τοῦ ποιμνίου τῆς· ἀπλοῦς στηθόδεσμος καὶ ἐνδυμα πενιχοῦ ὑφάσματος ἀπετέλουν ὅλον αὐτῆς τὸν καλλωπισμὸν· ἀλλὰ τὸ ὠραῖον ἀνάστημά της ἀνεδείκνυε τὴν ἀπλὴν ἐκείνην ἐνδυμασίαν χαριστάτην, ἡ μακρὰ καὶ ξανθὴ κόμη της ἐκυμᾶται ἐπὶ τῶν ὤμων της, καὶ κάλυμμα ψιάθινον προεφύλαττε τὸ πρόσωπόν της ἀπὸ τοῦ ἡλίου τὸν καύσωνα. Οὕτως ἀπλῆ ὡς τοῦ ἀγροῦ τὰ ἀνθὴ ἦτον ὠραία καὶ δὲν τὸ ἤξευρε.

Ὁ Ἐλικίω ἐπροχώρησε τότε νὰ τῇ ὁμιλήσῃ· ἀλλ' οἱ κύνες τῆς Γαλατείας, πιστοὶ τοῦ ποιμνίου φρουροὶ, ἐρώρησαν κατὰ τοῦ ποιμένος, ἰσχυρῶς ὑλακτοῦντες· μόλις δὲ τὸν ἀνεγνώρισαν, καὶ ὡς αἰσχυθέντες διὰ τὸ λάθος των, ἐκυψάν τὴν κεφαλὴν, καὶ σαίνοντες ἐκρυπτον τὰς κεφαλὰς των ὑπὸ τὰς θωπευτικὰς αὐτοῦ χεῖρας. Ὁ δὲ τῶν κριῶν ἡγεμὸν, ὃν ὁ Ἐλικίω πολλακίς ἀπὸ τοῦ ἀρτου του εἶχε θρέψῃ, ἰδὼν τὸν ποιμένα, ἤλθε πρὸς αὐτὸν, τὴν κεφαλὴν ὀρθῶν, καὶ κινῶν τὸν κωδωνίσκον του, καὶ ὅλα τὰ πρόβατα τὸν ἠκολούθησαν. Τότε ὁ Ἐλικίω ἠνέφξε τὴν ἀρτοθήκην του, καὶ διένειμεν εἰς τοὺς κύνες καὶ εἰς τὸ ποιμνιον ὅλον τὸ περιεχόμενον, ἐν ᾧ χαρὰς δάκρυα ἔρρεον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν του. Ἡ δὲ ποιμενὶς τεθαρρημένη ὅτι τὰ πρόβατά της ἀνεγνώρισαν τό-

σον καλὰ τὸν ἐραστὴν της, ἔσπευσε πρὸς τὸν κριὸν, τὸν ἐκτύπησε μὲ τὴν ράβδον της, ἐρυθρῶσα, καὶ τὸν ἠνάγκασε νὰ μακρυνθῇ τοῦ Ἐλικίου.

Ὁ δὲ ποιμὴν ἐπιπλήττων αὐτὴν διὰ τὸ ὀργίλον της τοῦτο κίνημα, διὰ τί, τῇ λέγει, ἐμὲ θέλουσα, τιμωραὶς τὰ ἀρνία σου; Αὐταὶ αἱ νομαὶ εἰσὶ τῆς χώρας αἱ ἀρισταὶ· ἐὰν θέλῃς φεύγε ἐμὲ, ἀλλ' ἄφες μετὰ ἀρνία σου, καὶ ἐγὼ θὰ λησμονήσω τὰς αἰγὰς μου δι' αὐτά. Ἄν δ' ἡ χάρις αὐτῆ σοὶ φαίνεται ὑπέμετρος, ἐκλεξὸν ποῦ θέλεις νὰ διατρίδῃς δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, καὶ φεύγω ἐκεῖθεν διὰ νὰ εὐχαριστηθῆς. Ἐλικίω, ἀπεκρίθη ἡ Γαλάτεια, δὲν στρέφω τὰ πρόβατά μου ἀλλοῦ διὰ νὰ μακρυνθῶ ἀπὸ σοῦ, θέλω νὰ τὰ φέρω εἰς τὸν ρύακκα τῶν Φοινίκων, ὅπου μὲ περιμένει ἡ φίλη μου Ἀνθῶ. Εὐγνωμονῶ εἰς τὰς προτάσεις σου, καὶ σοὶ τὸ ἀποδεικνύω διασκευάζουσα τὰς ὑποψίας σου. Ἀκόμη δὲ μακρυνομένη ὠμίλει, ὅταν ὁ Ἐραστρὸς ἐφώνηζε μακρόθεν: Εἴθε νὰ ἀγαπήσῃς τινὰ, ὅστις νὰ φέρεται πρὸς σὲ ὡς σὺ πρὸς ἡμᾶς· εἴθε... Καὶ ἤθελε προσθέσει καὶ ἄλλα, ἂν ἡ Γαλάτεια, μακρυνομένη πάντοτε, δὲν ἤσχιζε νὰ τραγιώδῃ. Καὶ ὁ πλέον παρωργισμένος ἐραστὴς προτιμᾷ μᾶλλον ν' ἀκούῃ τῆς φωνῆς τῆς ἐρωμένης του, παρὰ νὰ τὴν ὑβρίζῃ. Ἐσιώπησε λοιπὸν ὁ Ἐραστρὸς, ἡ δὲ Γαλάτεια ἐψάλλε ταῦτα:

Τὸ ὠραῖον ποιμνίον μου εἶν' ἡ μὲνὴ μέριμνά μου·
δι' αὐτὸ ἐλπίδες, φόβοι, καὶ οἱ πόθοι μου ἀθρόοι.
Ὅταν διακωγῆς ὁ ρύαξ, ὅταν ἐρροερά ἡ χλόη,
ὅταν εὐθυμα τ' ἀρνία, εἶναι πλήρως ἡ χερὰ μου.

—ο—

Ἀδάφορον μοὶ εἶναι σκότος, φῶς, χαιμῶν ἢ θέρος,
πάντοτ' εὐθυμας, πρὸς πάντας φίλη, καὶ πρὸς πάντας ἴση,
δὲν ἤξεύρω τ' εἶν' ἡ ἔχθρα, δὲν μ' ἐνάπτυσέ τις μίσση,
ἐκτός πλὴν ὁ κακὸς λύκος, κ' ὁ κακώτερός του ἔρως.

—ο—

Ὁ Πᾶν, μακρυνέτους πάντα ἀπ' ἐμοῦ καὶ τοῦ ποιμνίου!
Κατ' ἐκείνου σᾶς φυλάττει, πρόβατα, ὁ πιστὸς κύων.
Κατ' αὐτοῦ δ' ἐγὼ δὲν ἔχω εἰμὴ τοῦτο τὸ ράβδιον...
Πλὴν μ' ἀρκεῖ τὸ λεπτόν τοῦτο καθ' ἑνὸς μωροῦ παιδίου.

Τελειώνουσα τὸ ἄσμα της ἡ Γαλάτεια ἔφθασεν εἰς τὸν ρύακκα τῶν Φοινίκων, ὅπου ἡ Ἀνθῶ, ἡ φιλότατη τῶν φίλων της, ἡ ἐμπειπιστευμένη τῶν πλέον ἀπαρρήτων της διακωγιῶν, τὴν περιέμενε. Παρὰ τὴν ὄχθην δὲ τοῦ ρύακκα καθήσασαι ἐτέρποντο ἀνθὴ δρέπουσαι, ὅταν παρετήρησαν μακρόθεν ποιμενίδα, ἀγνωστον εἰς αὐτάς, ἥτις, νέα καὶ ὠρχία ἐφάνετο, ὡς ὑπὸ βαθείας καταβεβλημένη λύπης. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἰσταμένη ἀνεστέναζε, καὶ ἔβαινε πρὸς τὸν οὐρανὸν ὀφθαλμοὺς δακρύνοντας. Ὅλη δὲ εἰς τὴν θλίψιν της παραδομένη, δὲν εἶδε τὴν Γαλάτειαν, ἀλλ' εἰς τὸν ρύακα προσεληθούσα, καὶ ὑδατος τὴν παλάμην πληρώσασα, ἐνίψε τοὺς ὑπὸ θρήνων πεπονημένους της ὀφθαλμούς. Φεῦ! ἐπεφώνησε, δὲν ὑπάρχει ὕδωρ, σβέσον τὸ βιβρώσκόν με πῦρ!

Τότε ἡ Γαλάτεια καὶ ἡ Ἀνθῶ ἔδραμον πρὸς τὴν ξένην. Ἐὰν ὁ οὐρανός, τῇ εἶπον, οἰκταίρη τὰ δάκρυά σου ὅσον ἡμεῖς, μετ' ὀλίγον δὲν θὰ ἔχῃς αἰτίαν νὰ

κλαίει· θλιβόμεθα διὰ τὰ δεινά σου ἂν καὶ δὲν τὰ γνωρίζομεν. Παλλάκις εὐρίσκομεν ἐν τῇ διηγήσει τῶν δεινῶν ἀνκούφῃσιν ἀλλὰ τολμῶμεν νὰ σοὶ ζητήσωμεν νὰ μὲς τὰ διηγήθῃς, διότι ἴσως τοῦτο ἀνκούφισι τὸν πόνον σου. Ἡ διήγησίς μου, ἀπεκρίθη ἡ ἀγνωστος ξένη, ἐὰ μ' ἀφαιρέσῃ ἴσως καὶ τὴν φιλίαν, ἦν φαίνεσθε ὅτι μοὶ ὑπόσχεσθε. Ὅταν μάρτυτε ὅτι ἔρωσ εἶνε τῶν δεινῶν μου τὸ αἴτιον, δύναμαι πλέον νὰ ἐλπίζω παρ' ὑμῶν συμπάθειαν; Αἱ ποιμενίδες τὴν καθήσυχασαν ὡς πρὸς τοῦτο, καὶ ἔπειτα τὴν ὠδήγησαν εἰς μεμονωμένον ἄλσος, ἐκάθησεν ὑπὸ παχείαν σκιάν, καὶ ἡ ξένη ἤρχισε τὴν ἱστορίαν της.

α Ἰὸ χωρίον μου καίτοι παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Πνάρου περιφύμαυ διὰ τὴν δυσόγειαν τῶν ὑδάτων του. Ὁ πατήρ μου εἶνε γεωργός, καὶ μόναι αἱ ἀγροτικαὶ ἐργασίαι ἀσχόλουν ὅλον τὸν βίον μου. Πᾶσαν πρωΐν ἐφέρον τὰ πρόβατα εἰς βοτάνην, καὶ μόνη εἰς τὸ δάσος δὲν ἐστενοχωροῦμην, ἀλλ' ἤκουον τὰ πτηνὰ κελαιοῦντα, καὶ ἐψάλλον μετ' αὐτῶν, καὶ ἔδρεπον τὸ παρφυρῶν ῥόδον, καὶ τὸ ἄσπιλον κρίνον, καὶ τὸ ποικίλον γαρόφαλον. Ἐπλεκον τὰ ἄνθη εἰς στέφανον, καὶ ἤμην τόσον εὐδαίμων ἡγάπων μόνον τὰ ἀρνία μου, καὶ ἀνεζήτουν μόνες τὰς πεδιάδας καὶ τὰ ἄνθη καὶ τὴν σκιάν τὴν παχείαν. »

α Ποσάκις ἐχλεύασα τὰ δάκρυα καὶ τοὺς στεναγμούς ποιμενίδων, αἵτινες μοὶ ὠμίλουν περὶ ἔρωτος! Ἐνθυμοῦμαι τὴν νέαν Λυδίαν. Ἢλθέ ποτε, καὶ ῥιφθεῖσα εἰς τὸν τράχηλόν μου, ἤρχισε νὰ κλαίῃ ἀπαρηγορήτως. Ἡ ἀπελπισία της μ' ἐτάραξε· ἀπέμαξα δὲ τὰ δάκρυά της, καὶ παραλαβούσα αὐτὴν εἰς τὰς ἀγκάλας μου, τὴν ἠρώτησα μετὰ γλυκύτητος, τί τὸ αἴτιον τῶν τόσων δάκρυων της; ὁ πατήρ σου, ἀνέκρηξα, ἀπέθανε; τὰ πρόβατά σου ἔχασες; Ἄχ! φιλία μου Θεανῶ, μοὶ ἀπεκρίθη, τίποτε νὰ μὲ παρηγορήσῃ δὲν δύναται· ἀνεχώρησε . . . ἀνεχώρησε, καὶ σήμερον τὸ πρῶτ' εἶδον τὴν ποιμενίδα Λευκαδίαν, κρατούσαν τὴν ῥοδόχρουν τινίαν, ἦν εἶχον δώσει χθὲς εἰς τὸν ἀχάριστον ἐκείνον. Σὰς βεβκιδῶ, ἀξιεργαστοὶ ποιμενίδες, ὅτι δὲν ἠδυνήθην νὰ κρατήσω τὸν γέλωτα ἀπὸ τοιαύτην διήγησιν, διακοπτομένην ἀπὸ λυγμούς. Ἡ Λυδία ἐπειράχθη· καὶ ἀρ' οὐ μὲ παρετήρησε, ταπεινώσασα τὴν κεφαλὴν, ἠθέλησε ν' ἀπομακρυνθῇ, ἀλλὰ τὴν ἐμπόδισα· Θεανῶ, μοὶ λέγει, ἂν πατε αἰσθανθῆς πάθος, οἷον ἐγὼ, εἶθε νὰ εὖρης παρηγορίαν παρ' ἐκείνων, πρὸς οὓς τὸ ἐμπιστευθῆς, οἷαν ἐγὼ σήμερον εὖρον παρὰ σοῦ. Τοιαύτη ἦν ἡ εὐχὴ τῆς Λυδίας, ἡ σήμερον ἴσως, ποιμενίδες μου, ἐκπληροῦνται. »

α Ἦμην ἐλευθέρα καὶ εὐδαίμων· ἀλλ' ἡ εὐδαίμωνία μου ἦν ὀλιγοχρόνιος. Ἐν ᾧ μίαν ἡμέραν, παρημονήν πανηγύρεως τοῦ χωρίου μας, ἐπορευόμεθα πολλὰ ποιμενίδες νὰ φέρωμεν κλάδους καὶ ἄνθη πρὸς κόσμησιν τοῦ ναοῦ μας, καθ' ὁδὸν ἀπηντήσαμεν ὑπὸ σκιάν μύρτων, καθημένους ποιμένεσ τινας, οἵτινες πάντες συγγενεῖς ἢ φίλοι μας ὄντες, μᾶς ἐπλησίασαν ἔξ δὲ τούτων αὐθορμήτως μᾶς ἐπρότειναν, αὐτοὶ νὰ μᾶς φέρωσι τοὺς κλάδους, ὧν εἶχομεν χρεῖαν. Ἐδέχθημεν τὴν πρότασίν των, καὶ ἀρ' οὐ ἀνεχώρησαν, ἐμείναμεν μετὰ τῶν λοιπῶν φίλων των, ἐν οἷς πρῶ-

τὴν ἤδη φερόν διεκρίνα καὶ ξένον τινά. Μόλις τὸν παρετήρησα, καὶ ἠσθάνθην ὅτι τὰς φλέδας μου διέτρεχε πῦρ, οὐ δὲν ἐγνώριζον τὴν αἰτίαν. Τότε διενοήθη νὰ ῥιφθῆ εἰς τὰ γόνατα τῆς Λυδίας, εὐρισκομένης ἐκεῖ, καὶ νὰ τὴν ζητήσω συγγνώμην ὅτι δὲν τὴν εὐσπλαγγνίσθην διὰ τὸ πάθος, ὃ ἤδη ἤρχισα ἡ ἰδία αἰσθανομένη. »

α Ἦν δὲ εὐκολον ν' ἀναγνωσθῇ ἐπὶ τοῦ προσώπου μου ὅ,τι συνέβαινε ἐν τῇ καρδίᾳ μου· ἀλλὰ πάντες ἦσαν προσηλωμένοι πρὸς τὸν ξένον, παρακαλοῦντες αὐτὸν νὰ ἀποτελειώσῃ ἄσμα, ὃ ἡ ἀσπίς μας εἶχε διακόψει· ὦ! πόσον ἐπάλλεν ἡ καρδία μου, μήπως ψάλη ἔρωτος ἄσμα, ὅταν τέλος, ἐνδοῦς εἰς τὰς παρακλήσεις των, τὸ ἐπανελάθειν ἔλν, ἔλεγον κατ' ἐμαυτὴν, ἦνε ἐρωτῶληπτος, ἐρωτικὸν θὰ ἦνε καὶ τὸ ἄσμα του. Ἐτύχως ὁμως ἐψάλεν ἀγροτικοῦ βίου τέλει, καὶ τίνι τρόπῳ διατηροῦνται τὰ πρόβατα, καὶ ὅχι κανέν ὃ διὰ τὰς ποιμενίδας εἶνε θάνατος. »

Μόλις ἐτελείωσε τὸ ἄσμα του, καὶ εἶδομεν ἐπανερχομένους τοὺς πορευθέντας νὰ φέρωσι κλάδους· ἦσαν δὲ τόσον φορτωμένοι, ὥστε ὅταν ἐβάδιζον ἐν γραμμῇ, σριγκτά κρατούμενοι, ἠθέλες νομίσαι ὅτι ἐβλεπες πλησιάζοντα σύδενδρον λόφον· φθάσαντες δὲ ἀπέθεσαν τὸ φορτίον των, καὶ προσέφερον εἰς ἐκάστην ποιμενίδα στέφανον παντὸς εἶδους ἄνθεων, ὃν προθύμως ἐδέχθημεν. Ἐν ᾧ δὲ προπαρσκευαζόμεθα νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὸ χωρίον μας, ὁ γεροντότερος, Ἐλευθέριος ὀνόματι, μᾶς ἐσταμάτησεν, εἰπὼν· πρέπει τώρα ἐκάστη ἐξ ὑμῶν νὰ μᾶς ἀνταμείψῃ διὰ τοὺς κόπους μας, δίδουσα τὸν στέφανόν της πρὸς ὄντινα προτιμᾷ. Τῷ ὄντι δικαιοτάτον, ἀπεκρίθη τις τῶν συντρόφων μου, καὶ συγχρόνως ἐπέθηκε τὸν ἰδικόν της στέφανον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἐξαδέλφου της· καὶ τὸ παράδειγμα της ἀκολουθήσασα καὶ αἱ λοιπαὶ ἐξελέξατο ἐκάστη τὸν συγγενῆ της. Μόνη δ' ἐγὼ εἰμὴν τελευταία, διότι οὔτε ἐξάδελσον, οὔτε ἄλλον συγγενῆ κατ' εὐτυχίαν εἶχον μετὰξὺ ἐκείνων. Τέλος μετὰ τινος στιγμῆς δισταγμοῦ, πλησίασασα τὸν ξένον, τῷ εἶπα· σοὶ προσφέρω τοῦτον τὸν στέφανον ἐν ὀνόματι πασῶν τῶν συντρόφων μου, πρὸς ἀμοιβὴν τῆς εὐχαριστήσεως, ἦν τὸ ἄσμα σου μᾶς ἐπροξένησε. Τὰς ὀλίγας τούτας λέξεις ἀπήγγειλα ἀπνευστί, μὴ τολμῶσα νὰ ὑψώσω τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς ὃν ἔστερον, ἐν ᾧ ἡ χεὶρ μου ἔτρεψε τόσον, ὥστε ἐνόμισα ὅτι ὁ στέφανός μου διέρυγε. »

α Ὁ ξένος ἐδέχθη τὸν στέφανον μετ' εὐγνωμοσύνης καὶ μετριότητος, καὶ καθ' ἦν στιγμὴν δὲν ἠδύνατό τις νὰ τὸν ἀκούσῃ, μοὶ εἶπε, ταπεινῇ τῇ φωνῇ· πολὺ ἀκριβὰ σ' ἐπλήρωσα διὰ τοῦτον τὸν στέφανον, καθότι σὺ μὲν ἔδωκας εἰς ἐμὲ μόνον ἄνθη, ἐγὼ δὲ εἰς σέ . . . καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ τελειώσῃ τὸν λόγον του. Ἐν τούτοις αἱ σύντροφοί μου μ' ἐδίαζον ν' ἀναχωρήσω· διὸ πρὸς αὐτὸν μὲν δὲν ἀπεκρίθην οὐδέν, ἀλλὰ μακρυνομένη τὸν παρετήρουν ὅσον περισσότερο καιρὸν ἠδυνάμην, καὶ ἔως νὰ φθάσω εἰς τὸ χωρίον μου αὐτὸν μόνον εἶχον εἰς τὸν νοῦν μου. »

α Τὴν δ' ἐπαύριον, ἡμέραν τῆς πανηγύρεως, μετὰ τὴν πρὸς τὸν ὑψιστον δοξολογίαν, πάντες οἱ κάτοι-

κοι τοῦ χωρίου καὶ τῶν περίξ συνήλθον εἰς τὸ εὐρυχωρότατον μέρος, ὅπου ἐπρόκειτο νὰ ἀγωνισθῶσιν εἰς διάφορα παιγνίδια ἀγροτικοῦ βίου. Πολλοὶ ποιμένες, ἀγέλωχοι διὰ τὴν ἀκμάζουσαν ἡλικίαν των, τὴν ῥωμαλαιότητα καὶ τὴν εὐστροφίαν των, ἐπαρουσιάσθησαν εἰς τὸ στάδιον τοῦ ἀγῶνος τίς νὰ λάβῃ τὸ βραβεῖον τῆς πάλης, τοῦ ἄλματος καὶ τοῦ δρόμου, ὅπερ εἰς πάντα ἐφαίνετο ὅτι ἀνῆκεν. Ἐγὼ δὲ ἐνδιεφερόμην πρὸ πάντων περὶ ἐνός, ὃς ὑπερβάς τοὺς ἄλλους εἰς παντὸς εἶδους παιγνίδια, ἐχειροκροτήθη παρὰ πάντων. Ὁ Ἀλανίων, ἔλεγον, εἶνε ταχύτερος τοῦ Σιλβίου, ὁ Μαρσίλλιος ἀνδρείότερος τοῦ Λυσάνδρου, ἀλλ' ὁ Ἀρτίδωρος ὑπερέχει πάντας πρὸς πάντα. Ἐκκουον μὲν τοὺς λόγους τούτους, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμων νὰ τοῦ ἀντικρούσω, καὶ ὑπὸ τὸ πρῶσχημα ὅτι δὲν τοὺς ἤκουον, εὐχαριστούμην νὰ τοὺς ἀκούω πολλάκις ἐπαναλαμβανομένους. »

« Ἡ ὥραία ἐκείνη ἡμέρα παρήλθε τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν δώδεκα νέκι, τὸ ἀνθος τοῦ χωρίου, συνήλθον καὶ, προπορευομένου αὐλοῦ, ἐπροεβήμεν εἰς λιμῶνα χρεύουσαι, ὅπου εὗρομεν τὸν Ἀρτίδωρον μετὰ τῶν λοιπῶν μας ποιμένων, οἵτινες καθὼς μᾶς εἶδον, ἔσπευταν νὰ πιασθῶσιν εἰς τὸν χορὸν μας. Οὕτω λοιπὸν ἕκαστος ποιμὴν εὗρέθη μετὰξὺ δύο ποιμενίδων, καὶ ἡ τέως ἀδιάσπαστος ἄλυσίς μας ἐδιπλασιάσθη· κάλαμοι τότε συνώδευον τὸν αὐλὸν μας, καὶ ὁ χορὸς ἀπέβαινε ζωηρότερος. Ἐγὼ δ' ἐνόμιζον ἐμαυτὴν εὐτυχή, ὅτι ἡ χεὶρ μου συνείχετο τῇ τοῦ Ἀρτίδωρου. Ἐκ τῆς σφοδρᾶς ὁμως ἐντυπώσεως, ἣν ἡ χεὶρ μου ἐπροξένησε, μοὶ ἐπῆλθε νὰ διαρρήξω τὸν χορὸν, ἀλλ' ὁ Ἀρτίδωρος, ὅστις τὸ ἐνόησε κατὰ τύχην, μ' ἀπήλλαξε, κρατῶν με σφιγκτότερον. Ἡ θεραπεία ὁμως ἦν χειροτέρα τοῦ κακοῦ. »

Τέλος μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ χοροῦ ἐκαθήσαμεν ἐπὶ τῆς χλόης, πάντων ἐπιθυμοῦντων ν' ἀκούσωσι τὸν Ἀρτίδωρον νὰ τραγωδήσῃ, ὃς δὲν ἐβράδυνε νὰ τὸ ἐννοήσῃ, καὶ ἤρχισε. Οὐδέποτε θὰ λησμονήσω τὸ ἄσμα του, καὶ ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς τὸ ἐπαναλάβω, ἂν καὶ γνωρίζω ὅτι δὲν θ' ἀποφύγω τὰ δάκρυα εἰς τότεν γλυκεῖαν ἀνάμνησιν. »

Κοιλὰς κλαυθμῶνος εἶν' ἡ γῆ, βρασάνων κατοικίᾳ
τὴν καταψύχει ὁ χειμῶν, τὴν πυρπολεῖ τὸ θέρος.
Ἄλλ' ἅμα τὴν προσμειδιᾶ παρήγερτος ὁ ἔρωσ,
γίνεται γέλωσ ὁ κλαυθμὸς, καὶ ὁ χειμῶν εὐδία
Ἔρωσ μ' αὖραν ζωογόνον
τὴν ὑψηλίον φαιδρύνεις,
σὺ γλυκύν μᾶς ὀλοῖς πόνον,
καὶ τὸν πόνον σὺ πραῦνεις.

Ὅργην ἢ θλίψιν ἢ ψυχὴν τοῦ ἔραστοῦ δὲν τρέφει.
Τὴν τρυφερὰν καρδίαν τοῦ ὀδύνη ἂν ἐκφλέγῃ,
πρὸς τὴν ῥοδόπινον ἔργαται, ἐσὲ ἀγχιπῶ τῇ λέγει,
κ' εἰς τὴν ψυχὴν τ' οὐράνιος γαλήνην ἐπιστρέφει.
Ἔρωσ, μ' αὖραν κτλ.

Χθὲς ἦσαν δύο ἔρασταὶ ἐν μέσῳ τοῦ δρυμῶνος,
περὶ τοῦ ὁμιναίου των ἠδόνων ὁμιλοῦντες·
καὶ ἤκουσαν νὰ λέγωσι, δακρύνοντες, θρηνοῦντες·
« Νὰ πῶσθον δύο κάλλιον παρὰ νὰ χαίρ' εἰς μένος. »
Ἔρωσ, μ' αὖραν κτλ.

« Καὶρός ἦν ἤδη νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὸ χωρίον, ὅτε πᾶς ποιμὴν προσέφερε τὸν βραχίονά του εἰς τὴν ποιμενίδα του. Ὁ δὲ Ἀντίδωρος, εἴτε κατὰ τύχην, εἴτε μὲ σκοπὸν, μοὶ προσέφερε τὸν ἐδικόν του, καὶ οὕτως ἐβαδίζομεν ἐν σιωπῇ, χωρὶς οὐδέτερος νὰ τολμήσῃ νὰ ὑψώσῃ βλέμμα πρὸς τὸν ἄλλον, ἀλλὰ καὶ αἱ δύο παρατηροῦμεν νὰ εὖρωμεν εὐκαιρίαν πότε δὲν ἐβλεπεν ὁ εἰς τὸν ἄλλον ἵνα ῥίψῃ ὁ ἄλλος ἐν βλέμμα ἐπ' αὐτοῦ· καὶ ὅταν οἱ ὀφθαλμοὶ μας ἤρχοντο εἰς συνάντησιν, εὐθὺς πάλιν ἐταπεινοῦντο πρὸς τὴν γῆν. Ἐλευτερίον τῷ εἶπον: « χρόνος θὰ σοὶ ἐράνη ἢ ὀλιγοχρόνιος ἐνταῦθα διατριβή σου, ἐν ἀφῆκες εἰς τὸ χωρίον σοὶ προσφιλέ, τι ἀντικείμενον. — Ὅ, τι καὶ ἂν ἔχω ἐδίδον, μοὶ εἶπεν, ἂν ἀπελάμβανεν τοιαύτης εὐτυχείας ἡμέρας μέχρι τέλους τῆς ζωῆς μου. — Ἀγαπᾶς λοιπὸν πολὺ τὰς πανηγύρεις; » Ὡ! δὲν εἶνε πλέον πανηγύρεις· καὶ ἀναστεναγμὸς τὸν διέφυγεν, ὡς καὶ ἐμὲ, ἐν ᾧ συγχρόνως ἐσφιγξῆς τὴν χεῖρά μου τούσαν, ὥστε ἀκόμη νομίζω ὅτι μὲ κραταῖ. »

« Ἐν τούτοις ὁ γέρον Ἐλευτερίος, οὐ τινος πάντες ἐπέδοντο τὰς συμβουλὰς, ἐπρότεινε νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸ χωρίον ψάλλοντες ἐπιθῶν τινε, ὅπως περιχαρῶς εἴχομεν ἐξέλθει. Ἐμὲ ἐπεφώτισαν πρὸς τοῦτο, ἥτις ὠρελουμένη ἀπὸ τὴν περιστάσιν ἀπεύθυνα παραινέσεις τινὰς πρὸς τὸν Ἀρτίδωρον, πρὸς ὃν ἔχουσα ἐστραμμένον τὸ ὄμμα ἤρχισα ψάλλουσα ὡς ἑξῆς:

Τὰ ἄνθη ἂν τοῦ ἔρωτος ποθῆς νὰ προφυλάξῃς,
ἐπιμελῶς περιβάλλε τοῦ μουσικοῦ τὸν φράκτην.
Εἰς τὰς χαρὰς, τὰς λύπας σου, κ' εἰς ὅλας σου τὰς πράξεις,
μὴ λάλον καὶ ἀπρόσεκτον τὴν γλῶσσαν ἔχε κράκτην.
Εἰς τὴν ψυχὴν τὸ ἄρωμα τοῦ ἔρωτος ἐγκλείων,
φοβήσου μὴ ἐξατμισθῇ, καὶ σκέπε τὸ ἀγγεῖον.

Ψυχραὶ καρδίαι λαιδοροῦν τὸν ἔρωτα εἰς μάττην·
εἶν' ἀδελφὸς τῆς ἀρετῆς, καὶ τὰς ψυχὰς στολίζει.
Τὸ σκοτεινὸν μουστίριον τὴν φλόγα του ἀγνίζει,
καὶ χαίρει μάλιστα, τερῶν σιγὴν εὐγλωττοτάτην.
Εἰς τὴν ψυχὴν . . . .

Φρούρει τὴν γλῶσσαν, μὴ φωνὰς, μὴ λόγους, μὴ καυ-
[χήσεις.

Κλαῖε πρὸς μόνην τὴν ἡχὴν τοῦ δάσους, ἂν θὰ κλαύσῃς.
Ἄν διὰ σὲ δὲν δύνασαι τὰς λύπας νὰ τηρήσῃς,
δὲν θὰ τηρήσῃς διὰ σὲ οὐδὲ τὰς ἀπολαύσεις.
Εἰς τὴν ψυχὴν . . . .

Τὰς κλείδας τῆς καρδίας σου μὴ δίδῃς εἰς κανένα·
τὰ μουσικὰ τὰ φύλαττε καὶ φρούρει ζηλοτύπως.
Φοβοῦ μήπως εἰσέλθωσι κατάσκοποι, καὶ μήπως
τὸν ἔρωτα βρακάνωσι τὰ βλέμματ' αὐτὰ ξένα.
Εἰς τὴν ψυχὴν . . . .

« Δὲν ἐξεύρω μὲν ἂν τὸ ἄσμα μου ἤρρεσεν εἰς τὸν Ἀρτίδωρον, ἀλλὰ δὲν τῷ ἀπέστῃ ἀνωφελές· καθότι εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς μεθ' ἡμῶν συναναστροφῆς του ἐδειξε τόσην φρόνησιν εἰς τὰς ἀποδιδομένας πρὸς ἐμὲ φιλοφροσύνας, ὥστε καὶ ἡ πλέον κηκολόγος γλῶσσα δὲν εἶχεν ἀφορμὴν νὰ εἶπῃ οὔτε λέξιν κατ' αὐτοῦ.

« Πεισισμένη πλέον ὅτι ἀγαπῶμαι, τῷ ἐρανέρωσα

ἔτι ἐκρυπτον ἐν τῇ καρδίᾳ μου· διό και ἀπεφασίσαμεν συμφώνως νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ χωρίον του, καθὼς τὸ εἶχε προσιπεῖ, καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας νὰ στείλῃ συγγενῆ τινα φίλον του προξενητὴν πρὸς τὸν πατέρα μου. Καὶ οἱ δύο ἡμεθεὶ βέβαιοι ὅτι οἱ γονεῖς μας θὰ συγχάτατθεώσιν εἰς τοιοῦτον γάμον· καὶ ἐν ᾧ τὰ πάντα ἐβρίνοντο συμφωνότατα μὲ τὰ σχέδιά μας, δύο ἡμέρας πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Ἀρτιδώρου, συνέβη, κατὰ κακίην μου, τύχην νὰ ἐπιστρέψῃ ἡ δίδυμος ἀδελφή μου ἀπὸ τοῦ περκακευμένου χωρίου, ἐλθούσα πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν θεῶν μου, ἧτις, κατὰ παράδοξον σπακιωτάτην σύμπτωσιν, εἶνε πιστὴ εἰκὼν ἐδική μου. Τὸ πρόσωπόν της, τὸ ἀνάστημά της, ἡ φωνὴ της, τὰ πάντα εἶχον τοσαύτην ὁμοιότητα μεταξὺ ἡμῶν, ὥστε οἱ γονεῖς μας, ἵνα μᾶς διακρίνωσι, μᾶς ἐνέδυσον ἐνδυμασίαις διακεκριμέναις. Ἀλλὰ τὰ αἰσθηματὰ μας εἶνε πολὺ διάφορα τῆς ὁμοιότητος ἐκείνης· καθότι ἂν ἦσαν καὶ αἱ καρδίαι μας δίδυμοι, δὲν θὰ ἔχονα ἐγὼ τόσα δάκρυα.»

«Τὴν ἀκόλουθον λοιπὸν ἡμέραν τῆς ἐπιστροφῆς της ἡ ἀδελφή μου ἐσχάρισε τὰ πρόβατά μας πρὶν ἐξύπνησεν· εὐθὺς δὲ καθὼς ἐξύπνησα, ἔσπευσα νὰ τὴν ἀκολουθήσω· ἀλλ' ὁ πατήρ μου μ' ἐμπόδισεν ὅλγην τὴν ἡμέραν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἀπελπίσθη νὰ ἴδω τὸν Ἀρτιδώρον. Ὅταν ἡ ἀδελφή μου ἐπέστρεψε τὴν ἑσπέραν, μοι εἶπεν ὅτι ἔχει σπουδακίον τι νὰ μοι εἴπῃ· τότε ἐξεπλάγην προμυνηθεύουσα τὴν δυστυχίαν μου, καὶ ἀφ' οὗ ἐκείνητε ὅ,τι κατ' ἰδίαν μοι εἶπε, κρίνατε περὶ τῆς ἀφειδοῦς μαντείας μου.»

«Τὸ πρῶτ', ἀδελφή μου, ἐν ᾧ ἔβρισκον τὰ πρόβατα περὶ τὰς ὄχθας τοῦ Ἰνέρου, εἶδον ἐρχόμενον πρὸς με ἀγνωστον ποιμένα, ὃς πλησιάζας μ' ἐχαίρετσε, καὶ ἔλαβεν τὴν χεῖρά μου μὲ τὴν οἰκειότητά, ὥστε ὁ τρόπος του μ' ἐξέπληξεν ἐν ταύτῳ καὶ μὲ παρώρτισεν· οὔτε ἡ σιωπὴ μου, οὔτε ἡ ἀλλοίωσις τοῦ προσώπου μου ἰσχυρὰν ν' ἀναγκασίωσι τὴν παράφορον ὁρμὴν του. Ἄ! ὦραϊξ μου Θεανῶ, μοι εἶπε, δὲν γνωρίζεις ἐαῖνον, ὃς τις σὲ ἀγαπᾷ περισσότερο ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν σου; Ἐπείσθην, ἀδελφή μου, ὅτι ἦν προκατεληγμένος ἀπὸ σέ, καὶ ἐπειδὴ ἡ ὑπόληψίς σου πολὺ μ' ἐνδιαφέρει, ἠθέλησα νὰ σ' ἀπαλλάξω ἀπαξ διὰ παντὸς ἀπὸ φορτικῶν ποιμένων, ὃς ἠδύνατο ν' ἀποβῆ, τολμηρότερος ἐπρόσεξα νὰ μὴ ἐνοικήσῃ ὅτι ἠπατάτο, καὶ ἀναλαδοῖσα τὸν συνήθη τόνον τῆς Θεανῶς, τῷ ἀπεκρίθην μὲ τρόπον ὑπερήφανον καὶ κατὰφροντικόν, ὅπερ ἴσως πολὺ δὲν σὲ ἰκκνοποιεῖ· ἀλλὰ κατ' εὐτυχίαν σου οἱ λόγοι μου τῷ ἑκαμὴν τόσῃ ἐντύπωσιν, ὥστε μ' ἐγκάτελιξε, καλῶν με ἀπιστον καὶ ἀχάριστον· καὶ ἐμπορῶ νὰ σοι εἶπω μετὰ βεβαιότητος, ὅτι δὲν θὰ τὸν ἴδῃς πλέον.»

«Καταλαμβάνετε, ἀξιέριστοι ποιμενίδες, πότιμος παλμὸς ἠσθανόμην καθ' ὅλην τὴν διήγησιν· εἶδον τὸ ἦμισυ τῆς ζωῆς μου νὰ ἦτο τρόπος ἀμέσως τὴν ἐπαύριον νὰ ἀπήλλαττον τὸν δυστυχῆ ἐραστὴν μου τῆς ἀπάτης. Πόσον μακρὰ μοι ἐβόνη ἐκείνη ἡ νύξ! οἱ ἀστὲρες ἀκόμη ἐλαμπον, ὅταν εὐρέθην ἤδη εἰς τὰς πεδιάδας μὲ τὰ πρόβατά μου, ἅτινα ποτὲ δὲν εἶχον βαδίσει ταχύτερον· ἔφθασα τέλος πάντων εἰς τὴν συνήθη διὰ τριβὴν τοῦ Ἀρτιδώρου, ὃν ζητῶ, φωνάζω, τρέχω

ἄνω κάτω τὰς ὄχθας, τὰ δάση, τὰς πεδιάδας, ἀλλ' ὁ Ἀρτιδώρος δὲν φαίνεται οὐδαμοῦ. Ἐπᾶνελθε, ἐκραζα, ἐπᾶνελθε φίλτατέ μοι Ἀρτιδώρε, ἐγὼ εἶμαι ἡ ἀληθὴς Θεανῶ, ἧτις δι' ἐσὲ μόνον ζῶ· ἡ ἡγὼ ἐπανελάμβανε μὲν τοὺς λόγους μου, ἀλλ' ὁ Ἀρτιδώρος δὲν ἐπανέρχεται πλέον. Τέλος ἀποκαμοῦσα ἀπὸ τὰς πολλὰς καὶ ματαίας ἐρεῦνας, ἐκάθησα ὑπὸ ἰτέκν, εὐχομένη νὰ παραταθῇ ἡ ἡμέρα περισσότερο, ἵνα δυνήθω ἐκ δευτέρου νὰ περιτρέξω τοὺς αὐτοὺς τόπους πρὸς ἀναζητησίαν του. Καὶ ἐν ᾧ μάλιστα ἡ ῥοδόχρους πῶς ἐπέτρεπε νὰ διακρίνωμαι τ' ἀντικείμενα, εἶδον χαρακτῆρας ἐγκυκαραγμένους ἐπὶ φλοιοῦ λευκῆς λεύκης· πλησιάζω, τοὺς παρατηρῶ, καὶ τί βλέπω; τὸ γράψιμον τοῦ Ἀρτιδώρου. Ἀπορῶ, φίλταται, πῶς ἔδυνήθη, μέχρι τέλους ν' ἀναγνώσω τοὺς ἐξῆς στίχους:

Ὁ νόμῳ ἀλλοπρόταλλε, πλὴν θελκτικῆ ἐπίσης,
Ἄφ' οὗ παρέσθης ὄλας σου τὰς πρώτας ὑποσχέσεις,
Καὶ παντελῶς τοῦ βίου μου τὴν ὁδοῦ ὕπως σβέσης,
Ἄρκει νὰ τὸ θελήσης.

—ο—

Εἰς τὴν σκληρὰν σου προσταγὴν τυφλῶς θὰ ὑπακούσω,
Κλαίων θ' ἀφήσω τὴν ζωὴν, ὡς εἶχον ζήσει κλαίων,
Εὐδαίμων, μὲ τὸ αἷμά μου, εἰς τὴν φωνὴν σου ῥέον,
Τοὺς πόδας σου ἂν λούσω.

—ο—

Ἐδὼν εἰς τὴν ἀνάληγον φυγὴν σου ἀπηγήση
Ὁ λόγος μου ὁ ὑστάτος, ὁ λόγος τῶν δακρύων,
Ἰπὸ τὸ κρῦν μάρμαρον, τὸ σῶμά μου τὸ κρῦν
πυρέσσον θὰ σκιρτήση.

—ο—

Ἄν δ' αἱ μακρὰί μου πέπρωται ν' ἀνταμειφθοῦν ὀδύνας,
Ὡ! χῦσε εἰς τὸν τάφον μου ἀλάμαντα δακρύου,
Κ' ἑκατοντάκις δι' ἐμὲ ὁ θάνατος τοῦ βίου
Γλυκύτερος θὰ ᾔνη.

«Δις ἀνέγνων τοὺς ἀποχαιρετισμοὺς τούτους, χωρὶς νὰ κλαύσω· θελήσασα δὲ καὶ τρίτον διακόπην ἀπὸ δάκρυα, ἅτινα ἂν δὲν μοι ἐπέρχοντο, θὰ ἐπιπτον νεκρὰ κατὰ γῆς. Ἡ λύπη μου μ' ἐστέρησεν ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης τὸ ἀλέγον λογικόν, ὅτον ὁ ἔριος μοι εἶχεν ἀρήσει· ἀποφασίσαμεν λοιπὸν νὰ τρέξω καὶ πάλιν πρὸς ἀναζητήσιν τοῦ Ἀρτιδώρου, δὲν ἠδυνάμην νὰ μακρυνθῶ τῆς λεύκης, ἐφ' ἧς ἡ καταδική μου ἦν ἐγκυκαραγμένη. Μάτην ἐδοκίμασα νὰ ἀποχωρίσω τὸν φλοῖον ἐκεῖνον, ὃν γιλιάκις κατεφέλουν, καὶ ἐπὶ τέλους ἀφ' οὗ τὸν κατέβρεξα μὲ θερμὰ δάκρυα, ἀνέλαβον τὴν ζήτησίαν του κατὰ τὰς πεδιάδας, ἐπαναλαβάνουσα τὰς τελευταίας ἀναγινωσκομένας λέξεις. Ἀπὸ τόπου λοιπὸν εἰς τόπον ἐβόθασα καὶ εἰς μέρη ὀλίγον ἀπέχοντα τῆς συνήθους διαμονῆς τοῦ ἐραστοῦ μου, περὶ οὗ τὴν ἐλαχίστην δὲν ἔδυνήθη νὰ λάβω πληροφορίαν. Θὰ ἐπιμείνω, ποιμενίδες μου, ἀκόμη ὀλίγας ἡμέρας πρὸς ζήτησίαν του, καὶ ἐάν δὲν κατορθώσω τίποτε, ἐάν τὸ ὄνομα τοῦ Ἀρτιδώρου δὲν ἀκουσθῆ, ἀπεφάσισα, θὰ τὸν ἀκολουθήσω, καὶ εἶπε, σπογγίζουσα τὰ δάκρυά της, θὰ τὸν ἀκολουθήσω· ἀλλ' ἡ ἐλπίς δὲν μοι μένει.»

Τοιαύτη μὲν ἦν ἡ τῆς Θεανῶς διήγησις· ἡ δὲ Γα-

λάτεια καὶ ἡ Ἀνθὼ ἐπροσπάθησαν νὰ τὴν παρηγορήσωσι. Μείνε ἐδῶ, τῇ λέγει ἡ Γαλάτεια· θὰ σὲ βοηθήσωμεν εἰς ἀνεύρεσιν τοῦ Ἀρτιδώρου, ὃν καὶ ἡμεῖς ἐθρηνοῦμεν μετὰ σοῦ μέχρι τοῦδε. Πεισθεῖσα δ' ἡ Θεανὼ εἰς τὰς παρακλήσεις των ἔμεινε, σφίγγουσα τὴν Γαλάτειαν εἰς τὰς ἀγκάλας της, καὶ ὑποσχομένη δι' ὀλίγας ἡμέρας νὰ μὴ τὴν ἀφήσῃ.

Μετὰ δὲ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου καὶ αἱ τρεῖς ποιμενίδες συνάξασα· τὰ πρόβατά των ἐπέστρεφον εἰς τὸ χωρίον των· ἀλλὰ δὲν εἶχον ἐτι διατρέξει τὸ ἥμισυ τῆς ὁδοῦ, ὅταν ἡ Γαλάτεια ἐνεθυμήθη ὅτι ἐλησμόνησε τὸν αὐλὸν της. Παρακλέσασα λοιπὸν τὴν Ἀνθὼ καὶ τὴν Ξέναν νὰ προσέχωσι τὰ πρόβατά της μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς της, ἐπέστρεψε μόνη πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ αὐλοῦ της, καὶ πλησιάσασα εἰς τὸ μέρος ὅπου ἐκάθητο, εἶδε γέροντα ποιμένα Ληνίονα καλούμενον, ἔχοντα εἰς τὰς χεῖράς του τὸν αὐλὸν της. Συγχρόνως δὲ εἶδε καὶ τὸν Ἐλικίονα ἐπιστρέφοντα μετὰ τοῦ εὐαρίθμου αἰπολίου τῶν αἰγῶν του, ὅς διαβαίνων ἐκείθεν καὶ ἀναγνώρισας τὸν αὐλὸν τῆς Γαλατείας, ἐσταμάτησε, καὶ παρετήρει τὸν Ληνίονα ἐκστατικῶς, ἐν ᾧ ἡ Γαλάτεια κερυμμένη ὀπισθεν βήτου προσεῖχεν εἰς τὰ κινήματα τοῦ Ἐλικίονος, καὶ περιέμενε ν' ἀκούσῃ τί θὰ εἴπῃ.

Πῶς εὐρέθη ὁ αὐλὸς οὗτος, ἐρωτᾷ ὁ Ἐλικίον μετὰ ζωντάν φωνήν, εἰς χεῖράς σου; — Ἐνταῦθα τόρα τὸν εὐρον, ἀπακρίθη ὁ γέρον ποιμὴν, καὶ θὰ τὸν προσφέρω εἰς τὴν Βασιλικὴν μου, ἥτις δὲν ἔ' ἀποποιηθῆ τόσον ὠραῖον δῶρον. — Ἐῖχουμαι νὰ μαλάξῃς τὴν καρδίαν τῆς Βασιλικῆς σου διὰ τοιοῦτου δώρου, ἀλλ' ὁ ἐδικὸς μου εἶναι πολὺ ὠραιότερος· ἰδέ τον, πῶς ὁ φλοιὸς ἐπιδεδξίως ἀφαιρέθεις φάνεται· ὅτι σχηματίζει πέριξ κλάδον κισσοῦ. Τί θέλεις λοιπὸν νὰ σοὶ δώσω εἰς ἀνταλλαγὴν νὰ μοὶ τὸν δώσης; — Τὴν ὠραιότεραν αἰγὰ σου. — Ὡ! μετὰ πάσης χαρᾶς, συμφωνῶ, ἐκ τῶν ἐξ αἰγῶν μου ἐκλεξὸν οἶκν θέλης· ἰδέ της. Τότε ὁ γέρον εὐκόλως συγκατανεύσας ἐδιάλεξε τὴν ἐπίτεκν (ἱτοιμόγενν), ἣν ὁ Ἐλικίον παρέφορος ἀπὸ χαρὰν ἔδωκε, καὶ ἔλαβε τὸν αὐλὸν, ὃν περιπαθῶς ἐσφιγγεν εἰς τὰς ἀγκάλας του· καὶ τοιοῦτοτρόπως ἀπῆλθον ἀμφοτέρω εὐχαριστημένοι. Ἡ δὲ Γαλάτεια ὅλως σκεπτικῆ ἐπέστρεψε πρὸς τὴν Ἀνθὼ καὶ τὴν Θεανὼ, ἐρωτώσας ἂν εὗρε τὸν αὐλὸν της. Τὸν ἔλαβέ τις, εἶπεν· ἀλλὰ τοῦτο ποτὼς δὲν μὲ λυπεῖ.

Ἐν τούτοις τὸ σκότος τῆς νυκτὸς ἤρχιζε νὰ σκοτεινιάζῃ τὰ ὄρη· τὰ πτηνὰ συνχόμενα εἰς τὰ φυλλώματα τῶν δένδρων ἤριζον μετ' ὑπόκωφον ψιθυρισμὸν περὶ τοῦ κλάδου, ἐρ' οὐ ἔμελλον νὰ διαλυτρευθῶσι· πανταχόθεν ἤκούοντο αὐλοὶ ποιμένων, καὶ κώδωνες προβάτων πλησιάζοντων εἰς τὸ χωρίον, ἐν ᾧ αἱ ποιμενίδες ἐλθοῦσαι εὐρον μεγάλας προπαρσικεῖας ἐορτῆς, ὧν τὴν αἰτίαν ἔμαθον, ὅτι δηλαδὴ Δαρκνίων ὁ πλουσιώτατος γεωργὸς ἐμελλε νὰ νυμφευθῇ τὴν ἐπιστάτην τὴν Σιλθηρίκν, λαμβάνουσαν μόνην προικὰ τοὺς ὠραίους γλαυκοὺς ὀφθαλμοὺς της. Ὁ θαυμάσιος ἐραστὴς θέλων νὰ τελέσῃ τοὺς γάμους του ὅ,τι μάλιστα μεγαλοπρεπέστατα, εἶχε προσκαλέσει πάντας τοὺς ποιμένας τῶν παρακειμένων χωρίων, ἐν

οἷς καὶ τὸν περίφημον Θύρσιν, μεθ' οὗ οὐδεὶς ἠμφισβήτει τὰ πρωτεῖα ὡς πρὸς τὴν τέχνην τοῦ τραγοῦδειν καὶ παίξειν τὸν αὐλὸν, περιμενομένου μετὰ τοῦ φίλου του Λάμωνος. Ἡ δὲ Θεανὼ ἐλπίζουσα ὅτι μετὰ τῶν προσκεκλημένων θὰ ἔατο καὶ ὁ Ἀρτιδώρος, ἀπεφάσισε νὰ παρακολουθήσῃ τὴν Γαλάτειαν. Πάντες λοιπὸν οἱ ποιμένες ἠτοιμάσθησαν διὰ τὰ παιγνίδια καὶ διαφόρους ἀγῶνας, μέλλοντας νὰ ἐκτελεσθῶσι καθ' ὅλην τὴν χαρμόσυνον ἐκείνην ἡμέραν.

(Ακολουθεῖ.)

ΕΡΡΙΚΟΣ ΚΛΑΪΥ.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

Ὁ περιφανὴς οὗτος Ἀμερικανὸς ἀπεβίωσεν ἐσχίτως εἰς ἡλικίαν ἐτῶν ἐβδομήκοντα καὶ πέντε. Αἱ ὀμόσπονδοι πολιτεῖαι τῆς Ἀρκτικής Ἀμερικῆς ἐπένησαν πανδύμως διὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, διότι ὑπῆρξεν ὁ μέγιστος τῶν πολιτῶν ὅπου ἀνέδειξαν μετὰ τὴν γενεάν, ἥτις κατώρθωσε τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ ἔθνους ἐκείνου. Ἦτο δὲ ὁ Κλαΐυ οὐ μόνον ὁ διαπρεπέστερος τῶν ἄλλων ἐξόχων ἀνδρῶν τῆς δευτέρας, ἀπὸ τῆς αὐτονομίας, γενεᾶς, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐσχάτος αὐτῆς ἀντιπρόσωπος, καὶ ἀφοῦ παρέπεμψεν εἰς τὸν τάφον ἅπαντας αὐτοῦ τοὺς συναγωνιστάς καὶ τοὺς ἀντιπάλους, καταλείπει ἤδη τὸ στάδιον ἐλεύθερον εἰς γενεὰς νέας, αἵτινες ἐξακολουθοῦσι τὸ γιγαντιαῖον ἔργον, τὸ ὅποιον ἤρχισαν οἱ προκάτοχοι αὐτῶν, τὸ ἔργον τοῦ νὰ ἐκχερσώσῃ καὶ νὰ κατοικήσῃ τὸν νέον ἐκείνον κόσμον καὶ νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὸν ἰδίαν τινὰ πολιτικὴν ἐντολήν καὶ βαρύτητα.

Ὁ Κλαΐυ ἐγεννήθη εἰς Οὐεργινίαν, εἰς ἐκείνην ἀπὸ τῆς λαδῆ τῶν πολιτειῶν, ἀφ' ἧς κατάγονται οἱ πλείστοι τῶν προέδρων τῆς συμπολιτείας, καὶ πρῶτος ὁ Οὐεργινιανός. Εἶδε δὲ τὸ φῶς ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνων, τῇ 12 Ἀπριλίου 1777. Ὁ πατήρ του ἦτο ἱερεὺς σεβάσμιος, ὅστις ἀποθανὼν κατέλιπεν εἰς τὴν νοήμονα καὶ φιλόστοργον σύζυγόν του πέντε τέκνα, οὐδεμίαν δὲ περιουσίαν. Ἡ ἀνατροφή τοῦ Κλαΐυ, ὅστις ἔλαβε τὴν δυστυχίαν νὰ στερεθῇ τὸν πατέρα του εἰς ἡλικίαν πέντε ἐτῶν, προημεληθῆ κατ' ἀρχὰς πολὺ, διότι οἱ νέοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης δὲν εἶχον εἰς τὴν Ἀμερικὴν τὸν τρόπον τοῦ νὰ ἐκπαιδευθῶσιν ὅπως ἐξεπαιδεύθησαν οἱ μεγάλοι ἄνδρες τῆς ἐπαναστάσεως. Ἐκ τῶν τελευταίων τούτων τινὲς μὲν εἶχον μεταβῆ εἰς Ἀγγλικὰ ἢ ἄλλα Εὐρωπαϊκὰ πανεπιστήμια καὶ ἐποτίσθησαν ἐνταῦθα τὰ νήματα τῆς ὑγειεστέρως παιδείας, ἣν τότε ἡ νεολαία ἠδύνατο νὰ εὗρῃ εἰς τὸν κόσμον· ἄλλοι ἠξιώθησαν ἐγκρίτων διδασκάλων, μεταδόντων εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἀπὸ τῆς μητροπόλεως. Καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ παρεκείσασαν, ἐν τῇ μελέτῃ τῶν φιλολογικῶν καὶ φιλοσοφικῶν μνημείων, τὸ πνεῦμα αὐτῶν πρὸς τὴν διε-